CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Aneks do** ***Informatora o egzaminie maturalnym z języka włoskiego*** **obowiązujący w roku szkolnym 2020/2021**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język włoski** poziom podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny; egzamin dla absolwentów niesłyszących
Termin egzaminu:	Termin główny – maj **2021 r.** Termin dodatkowy – czerwiec **2021 r.** Termin poprawkowy – sierpień **2021 r.**
Data publikacji dokumentu:	28 grudnia 2020 r.

Na podstawie § 11kzu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19[1] w ***Informatorze o egzaminie maturalnym z języka włoskiego od roku szkolnego 2014/2015*** [2] wprowadza się następujące zmiany.

		Nr strony/stron w Informatorze	*Zakres zmiany*
	1	Cały dokument	Zmiana podstawy prawnej przeprowadzania egzaminu

1. W roku 2021 egzamin maturalny z języka włoskiego jest przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych** określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r.[3], zwanych dalej „wymaganiami egzaminacyjnymi".

2. Wymagania egzaminacyjne są podane poniżej.

W dokumencie dwoma gwiazdkami (**) oznaczono wymagania, których opanowanie będzie sprawdzane w części ustnej egzaminu maturalnego, nieobowiązkowej w 2021 r.

III etap edukacyjny
Poziom III.0

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

[1] Dz.U. poz. 493, z późn. zm., w szczególności rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniającego powyższe rozporządzenie (Dz.U. poz. 2314).
[2] Dokument jest dostępny pod adresem: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Informatory/2015/Jezyk-wloski.pdf
[3] Dz.U. poz. 2314.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
   1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania);
   2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
   3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
   4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
   5) życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego);
   6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
   7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług);
   8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie);
   9) kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze);
   10) sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe);
   11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
   12) technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych);
   13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz);
   14) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.
2. Zdający rozumie ze słuchu bardzo proste, krótkie wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, rozmowy) artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
   1) reaguje na polecenia;
   2) określa główną myśl tekstu;
   3) znajduje w tekście określone informacje;
   4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
   5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników).
3. Zdający rozumie krótkie, proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy i proste teksty narracyjne):
   1) określa główną myśl tekstu;
   2) znajduje w tekście określone informacje;
   3) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
   4) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu).

**4. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
   1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;

2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) opisuje swoje upodobania;
5) wyraża swoje opinie i uczucia;
6) przedstawia intencje i plany na przyszłość.

5. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne w formie prostych wyrażeń i zdań (np. wiadomość, e-mail, krótki opis):
   1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;
   2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
   3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
   4) opisuje swoje upodobania;
   5) wyraża swoje opinie i uczucia;
   6) opisuje intencje i plany na przyszłość.

**6. Zdający reaguje ustnie w prosty i zrozumiały sposób, w typowych sytuacjach:
   1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
   2) stosuje formy grzecznościowe;
   3) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia;
   4) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
   5) wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych;
   6) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
   7) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
   8) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.

7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość) w typowych sytuacjach:
   1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
   2) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
   3) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
   4) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby.

8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:
   1) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. mapach, symbolach, piktogramach);
   2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z prostego tekstu w języku obcym.

9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).

10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. opis, zastąpienie innym wyrazem) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.

11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

III etap edukacyjny
Poziom III.1

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
   1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania);
   2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
   3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
   4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
   5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
   6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
   7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, reklama);
   8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, hotel, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie);
   9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);

10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
11) zdrowie (np. higieniczny tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, uzależnienia);
12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, technologie informacyjno-komunikacyjne);
13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);
14) życie społeczne (np. konflikty i problemy społeczne, przestępczość);
15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.

2. Zdający rozumie ze słuchu proste, krótkie, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
   1) reaguje na polecenia;
   2) określa główną myśl tekstu;
   3) znajduje w tekście określone informacje;
   4) określa intencję nadawcy/autora tekstu;
   5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
   6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):
   1) określa główną myśl tekstu;
   2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
   3) znajduje w tekście określone informacje;
   4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
   5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
   6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
   7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

**4. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
   1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
   2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
   3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
   4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
   5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
   6) przedstawia opinie innych osób;
   7) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
   8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
   9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
5. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, krótki list prywatny):
   1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
   2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
   3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
   4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
   5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia;
   6) przedstawia opinie innych osób;
   7) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;

8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

**6. Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały w typowych sytuacjach:
1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
3) stosuje formy grzecznościowe;
4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru);
6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
9) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
10) prosi o radę i udziela rady;
11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.

7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, krótki list prywatny) w typowych sytuacjach:
1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
3) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. uzgadnianie formy spędzania czasu);
4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
7) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
8) prosi o radę i udziela rady;
9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.

8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:
1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;
2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).

10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. zastąpienie innym wyrazem, opis, środki niewerbalne) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.

11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

IV etap edukacyjny (poziom podstawowy i rozszerzony)
Poziom IV.1.P i poziom IV.1.R

Ogólne wymagania egzaminacyjne

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
I. Znajomość środków językowych.	
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
II. Rozumienie wypowiedzi.	
Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający rozumie wypowiedzi ustne i pisemne o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
III. Tworzenie wypowiedzi.	
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, **dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.	
Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający reaguje płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
V. Przetwarzanie wypowiedzi.	
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

<table>
<tr><th>POZIOM PODSTAWOWY</th><th>POZIOM ROZSZERZONY</th></tr>
<tr><td>1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</td><td>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</td></tr>
<tr><td colspan="2">w zakresie następujących tematów:
1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne – tylko poziom rozszerzony);
2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania);
3) szkoła (np. przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne);
4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy – tylko poziom rozszerzony);
5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze – tylko poziom rozszerzony, banki – tylko poziom rozszerzony, ubezpieczenia – tylko poziom rozszerzony);
8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki – tylko poziom rozszerzony);
9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);
12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie – tylko poziom rozszerzony, technologie informacyjno-komunikacyjne);
13) świat przyrody (np. klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna – tylko poziom rozszerzony);
14) państwo i społeczeństwo (np. organizacje społeczne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna – tylko poziom rozszerzony, gospodarka – tylko poziom rozszerzony);
15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.</td></tr>
<tr><td>2. Zdający rozumie ze słuchu proste, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:</td><td>2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady,</td></tr>
</table>

1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników); 6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.	komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe). Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto: 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne): 1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu); 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu; 7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.	3. Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto: 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
**4. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe, wypowiedzi ustne: 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; 6) przedstawia opinie innych osób; 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób; 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;	**4. Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, dłuższe wypowiedzi ustne. Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto: 1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

11) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	
5. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, list prywatny): 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; 2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; 6) przedstawia opinie innych osób; 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 9) opisuje doświadczenia swoje i innych; 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości; 11) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze; 12) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	5. Zdający tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści. Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto: 1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji; 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.
**6. Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały, w typowych sytuacjach: 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; 3) stosuje formy grzecznościowe; 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru); 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;	**6. Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach w zakresie wymagań określonych dla poziomu podstawowego.

8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych; 9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie); 10) prosi o radę i udziela rady; 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby; 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny; 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca.	
7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, list prywatny) w typowych sytuacjach: 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 3) prowadzi proste negocjacje (np. uzgadnianie formy spędzania czasu); 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia; 7) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie); 8) prosi o radę i udziela rady; 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby; 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.	7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list formalny) w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto: 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np. niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody); 2) ustosunkowuje się do opinii innych osób; 3) przedstawia opinie i argumenty, odpiera argumenty przeciwne; 4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych; 5) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych; 6) wysuwa i rozważa hipotezy.
8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie: 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;	8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie. Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego.

2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym; 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.	
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów). 10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu. 11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).	

IV etap edukacyjny (poziom dwujęzyczny)
Poziom IV.2

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne i pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi **ustne i pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający reaguje swobodnie, płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, także złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów, z uwzględnieniem wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka (elementów literatury, historii, geografii, socjologii) oraz tematyki

integracji europejskiej i problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.

2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, debaty, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne, filmy), w różnych warunkach odbioru:
   1) określa główną myśl tekstu;
   2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
   3) znajduje w tekście określone informacje;
   4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;
   5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
   6) oddziela fakty od opinii;
   7) określa relacje i uczucia między rozmówcami;
   8) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
   9) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
   10) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
   11) rozpoznaje niejednoznaczność wypowiedzi i powodujące ją środki stylistyczne i zjawiska językowe (np. idiomy, homonimy, metafory);
   12) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
   13) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, aluzje;
   14) interpretuje teksty kultury.
3. Zdający rozumie złożone wypowiedzi pisemne o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. artykuły prasowe, teksty popularnonaukowe, recenzje, wywiady, teksty literackie):
   1) określa główną myśl tekstu;
   2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
   3) znajduje w tekście określone informacje;
   4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;
   5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
   6) oddziela fakty od opinii;
   7) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
   8) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
   9) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
   10) rozpoznaje środki stylistyczne i zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. idiomy, homonimy, metafory, ironię);
   11) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
   12) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje;
   13) interpretuje teksty kultury.

**4. Zdający tworzy różnorodne, szczegółowe, płynne i zrozumiałe, wieloaspektowe wypowiedzi ustne:
   1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
   2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
   3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
   4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
   5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
   6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;

7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5. Zdający tworzy różnorodne wypowiedzi pisemne o określonej długości (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści:
1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;
3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;
7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy;
10) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

**6. Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, także złożonych sytuacjach:
1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca;
5) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
6) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
7) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
8) prosi o radę i udziela rady;
9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
10) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
11) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
12) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;
13) aktywnie uczestniczy w rozmowie i dyskusji: przedstawia opinie i argumenty, komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji, odpiera argumenty przeciwne, umiejętnie nawiązuje do wypowiedzi innych osób;
14) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów; ocenia je;
15) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.

7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list) w sytuacjach formalnych i nieformalnych:
1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia się i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;

3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;
7) prosi o radę i udziela rady;
8) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
11) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;
12) przedstawia opinie i argumenty, ustosunkowuje się do opinii innych osób, odpiera argumenty przeciwne;
13) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów;
14) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.

8. Zdający przetwarza **ustnie lub pisemnie teksty z różnych dziedzin życia, o różnej długości i stopniu złożoności:
   1) przekazuje informację usłyszaną lub przeczytaną w języku obcym;
   2) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim;
   3) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, tabelach, symbolach, piktogramach);
   4) streszcza fragment usłyszanego lub przeczytanego tekstu;
   5) sporządza szczegółowe notatki z wysłuchanego tekstu.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów), a także świadomie pracuje nad redakcją swoich tekstów (planuje wypowiedź, poprawia błędy).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

	2	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		27-33; 105-109	Zmiana zakresu środków językowych

Oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali ESOKJ), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych, odpowiada:

- na poziomie podstawowym – poziomowi A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie rozszerzonym – poziomowi B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie dwujęzycznym – poziomowi B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres struktur gramatycznych jest podany poniżej.

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJNIK	
Formy i użycie rodzajnika nieokreślonego, określonego, cząstkowego • przypadki opuszczenia rodzajnika, np. *andare a casa*, *avere fame* • użycie rodzajnika z zaimkami dzierżawczymi przy rzeczownikach oznaczających pokrewieństwo, np. *il mio fratello maggiore*	Formy i użycie rodzajnika nieokreślonego, określonego, cząstkowego • przypadki opuszczenia rodzajnika, np. *andare a casa*, *avere fame* • użycie rodzajnika z zaimkami dzierżawczymi przy rzeczownikach oznaczających pokrewieństwo, np. *il mio fratello maggiore*
RZECZOWNIK	
Liczba pojedyncza i mnoga rzeczownika • formy regularne • formy nieregularne, np. *uomo-uomini* • rzeczowniki pochodzenia obcego, np. *film*, *tesi*, *computer* • rzeczowniki zbiorowe, np. *folla, gente, roba*	Liczba pojedyncza i mnoga rzeczownika • formy regularne • formy nieregularne • rzeczowniki pochodzenia obcego • rzeczowniki zbiorowe • rzeczowniki pozbawione jednej z liczb np. *il coraggio*, *le forbici*
Rodzaj męski i żeński rzeczownika • zdrobnienia, np. *mamma, papà* • formy nieregularne, np. *paio*	Rodzaj męski i żeński rzeczownika • zdrobnienia, np. *sorellina* • formy nieregularne, np. *paio*
ZAIMEK	
Zaimki wskazujące rzeczowne i przymiotne *questo*, *quello* i ich formy • zaimki wskazujące użyte z przysłówkami *qui*, *qua* oraz *lì*, *là*, np. *Sono due automobili molto belle: comprare questa qui o quella là?* Zaimek wskazujący *stesso*	Zaimki wskazujące rzeczowne i przymiotne *questo*, *quello* i ich formy • zaimki wskazujące użyte z przysłówkami *qui*, *qua* oraz *lì*, *là,* np. *Sono due automobili molto belle: comprare questa qui o quella là?* Zaimek wskazujący *stesso* Forma *ciò*
Zaimki dzierżawcze rzeczowne i przymiotne • zaimek dzierżawczy w funkcji rzeczownika, np. *i miei = i miei genitori*	Zaimki dzierżawcze rzeczowne i przymiotne • zaimek dzierżawczy w funkcji rzeczownika, np. *i miei = i miei genitori* • użycie form *altrui*, *proprio*
Zaimki pytające rzeczowne i przymiotne	Zaimki pytające rzeczowne i przymiotne
Zaimki nieokreślone rzeczowne i przymiotne, np. *qualche*, *alcuno*, *nessuno*, *ogni*, *tanto*, *molto*, *troppo*, *parecchio*, *diverso*, *altro*, *certo*, *tutto* Zaimki nieokreślone rzeczowne, np. *uno*, *qualcuno*, *ognuno*, *qualcosa*, *niente*	Zaimki nieokreślone rzeczowne i przymiotne np. *qualche*, *alcuno*, *nessuno*, *ogni*, *tanto*, *molto*, *troppo*, *parecchio*, *altrettanto*, *diverso*, *vario*, *altro*, *certo*, *tutto*, *ciascuno*, *qualunque*, *qualsiasi* Zaimki nieokreślone rzeczowne, np. *uno*, *qualcuno*, *chiunque*, *qualcosa*, *niente*, *nulla*

Zaimki osobowe w funkcji • podmiotu • dopełnienia bliższego • dopełnienia dalszego Formy akcentowane i nieakcentowane zaimków Funkcja zaimka *lo* w odniesieniu do całego zdania, np. *Tutti lo sanno.* Zaimki podwójne i ich miejsce w zdaniu Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia bliższego w czasach złożonych	Zaimki osobowe w funkcji • podmiotu • dopełnienia bliższego • dopełnienia dalszego Formy akcentowane i nieakcentowane zaimków Funkcja zaimka *lo* w odniesieniu do całego zdania, np. *Tutti lo sanno. Ho parlato con Luigi, tutti l'hanno notato.* Zaimki *colui*, *colei*, *coloro* Zaimki podwójne i ich miejsce w zdaniu Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia bliższego w czasach złożonych
Zaimki względne proste i złożone	Zaimki względne proste i złożone • użycie zaimka względnego w funkcji zaimka dzierżawczego, np. *Mi piace la borsa il cui prezzo è così alto.*
Cząstki *ci*, *ne* i ich miejsce w zdaniu • cząstka *ci* odpowiadająca strukturze *a questo*, np. *Ci penso io.* • cząstka *ne* odpowiadająca strukturze *di questo*, np. *Che ne dici di andare a teatro?*	Cząstki *ci*, *ne* i ich miejsce w zdaniu • cząstka *ci* odpowiadająca strukturze *a questo*, np. *Non ci fare caso. Non ci capisco nulla.* • cząstka *ne* odpowiadająca strukturze *di questo*, np. *Ne ho sentito parlare.*
LICZEBNIK	
Liczebniki główne Liczebniki porządkowe • liczebniki zbiorowe, np. *paio*, *coppia* • oznaczanie wielokrotności, np. *doppio*	Liczebniki główne Liczebniki porządkowe • liczebniki zbiorowe, np. *paio*, *coppia*, *dozzina*, *ventina* • oznaczanie wielokrotności, np. *doppio*, *triplo*
PRZYMIOTNIK	
Liczba pojedyncza i mnoga przymiotnika	Liczba pojedyncza i mnoga przymiotnika • przymiotniki odrzeczownikowe, np. *bilancio annuale*, *carne bovina*, *luce solare*
Rodzaj męski i żeński przymiotnika	Rodzaj męski i żeński przymiotnika
Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotników (stopień wyższy, najwyższy, niższy, najniższy, równy)	Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotników (stopień wyższy, najwyższy, niższy, najniższy, równy) • intensyfikacja znaczenia przymiotnika w stopniu równym - przez dodanie przymiotników ilościowych, np. *Ero tutto assorto nei miei pensieri.*

	- przez powtórzenie przymiotnika, np. *un abbraccio forte forte, sembrava piccolo piccolo*
Miejsce przymiotnika w zdaniu	Miejsce przymiotnika w zdaniu, zmiana miejsca przymiotnika i jego znaczenie, np. *un amico vecchio – un vecchio amico* Przymiotnik użyty jako przysłówek, np. *Vestire elegante.*
PRZYSŁÓWEK	
Podstawowe przysłówki czasu, miejsca i sposobu Formy regularne i nieregularne przysłówków zakończonych na *-mente* *Molto*, *poco*, *tanto*, *troppo* w funkcji przysłówka Wyrażenia przysłówkowe, np. *all'improvviso*, *di tanto in tanto*, *a volte*	Podstawowe przysłówki czasu, miejsca i sposobu Formy regularne i nieregularne przysłówków zakończonych na *-mente* *Molto*, *poco*, *tanto*, *troppo* w funkcji przysłówka Wyrażenia przysłówkowe, np. *d'ora in p*oi, *di frequente*
Stopniowanie przysłówków – formy regularne i nieregularne	Stopniowanie przysłówków – formy regularne i nieregularne
PRZYIMEK I SPÓJNIK	
Przyimki proste, np. *a*, *di* Przyimki ściągnięte, np. *del*, *sullo* Wyrażenia przyimkowe, np. *a sinistra di* Przyimki pochodzące od innych części mowy, np. *secondo*, *presso*	Przyimki proste, np. *a*, *di* Przyimki ściągnięte, np. *del*, *sullo* Wyrażenia przyimkowe, np. *in quanto a*, *a favore di*, *in conseguenza di* Przyimki pochodzące od innych części mowy, np. *secondo*, *tranne*, *escluso*
Podstawowe spójniki współrzędne, np. *e*, *oppure* Podstawowe spójniki podrzędne, np. *perché*, *quando* Wyrażenia spójnikowe, np. *anche se*, *dopo che*	Podstawowe spójniki współrzędne, np. *e*, *oppure* Podstawowe spójniki podrzędne, np. *perché*, *quando* Wyrażenia spójnikowe, np. *per il fatto che*, *di modo che*, *dal momento che*
CZASOWNIK	
Czasowniki regularne i nieregularne, odmiana I, II, III koniugacji • wieloznaczność czasowników, np. *fare*, *mettere*, *essere*, *avere*, *prendere* • opozycje czasowników, np. *dire/parlare*, *guardare/vedere*, *ascoltare/sentire*, *andare/venire* • czasowniki posiłkowe • czasowniki i wyrażenia czasownikowe nieosobowe, np. *piove*, *nevica*; *bisogna*, *è necessario, succede* • użycie i funkcja czasownika *piacere*	Czasowniki regularne i nieregularne, odmiana I, II, III koniugacji • wieloznaczność czasowników, np. *fare*, *mettere*, *essere*, *avere*, *prendere* • opozycje czasowników, np. *dire/parlare*, *guardare/vedere*, *ascoltare/sentire*, *andare/venire* • czasowniki posiłkowe • czasowniki i wyrażenia czasownikowe nieosobowe, np. *piove*, *nevica*; *bisogna*, *è necessario, avviene*, *capita* • użycie i funkcja czasownika *piacere*
Czasowniki zwrotne	*C*zasowniki zwrotne

Czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi	Czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi
Konstrukcje: *far vedere*, *lasciar fare*	Konstrukcje: *far fare*, *lasciar fare*
Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie Czasowniki nieprzechodnie użyte jako przechodnie z dopełnieniem bliższym, np. *saltare, sbarcare*
	Wyrażenia czasownikowe, np. *andarsene*, *farcela*, *cavarsela*, *sentirsela*
Strona czynna czasownika w czasach: *presente*, *passato prossimo*, *imperfetto*, *futuro semplice*, *trapassato prossimo* Strona bierna czasownika w czasach: *presente*, *passato prossimo*, *imperfetto*, *futuro semplice*	Strona czynna czasownika w czasach: *presente*, *passato prossimo*, *imperfetto*, *futuro semplice*, *trapassato prossimo* Strona bierna czasownika w czasach: *presente*, *passato prossimo*, *imperfetto*, *futuro semplice*, *trapassato prossimo*
	Użycie czasowników *venire* i *andare* jako posiłkowych w stronie biernej, np. *Il libro va letto.*
Forma bezosobowa w czasie teraźniejszym, np. *si dice che* *Si passivante* w czasie teraźniejszym, np. *Si fanno le spese.*	Forma bezosobowa, np. *si dice che*, *si è contenti*, *si è andati*, *si parlava* *Si passivante*, np. *Si sono scattate le foto. Si diranno le bugie.*
TRYBY I CZASY	
Tryb oznajmujący: • czas teraźniejszy (*presente*) • czasy przeszłe (*passato prossimo*, *imperfetto*, *trapassato prossimo*) • czas przyszły (*futuro semplice*) • konstrukcja peryfrastyczna *stare* + *gerundio* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik	Tryb oznajmujący: • czas teraźniejszy (*presente*) • czasy przeszłe (*passato prossimo*, *imperfetto*, *trapassato prossimo*) • czas przyszły (*futuro semplice*) • konstrukcja peryfrastyczna *stare* + *gerundio* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik
Tryb rozkazujący • zaimki osobowe w trybie rozkazującym	Tryb rozkazujący • zaimki osobowe w trybie rozkazującym
Tryb przypuszczający (*condizionale semplice*)	Tryb przypuszczający (*condizionale semplice i condizionale composto*) • użycie *condizionale* do wyrażenia *futuro nel passato*
Tryb łączący (*congiuntivo*): • *congiuntivo presente* • *congiuntivo passato* podstawowych czasowników	Tryb łączący (*congiuntivo*): • *congiuntivo presente* • *congiuntivo passato* • *congiuntivo imperfetto* • *congiuntivo trapassato*
Formy implicytne (*forme implicite*): • *gerundio presente*	Formy implicytne (*forme implicite*): • *gerundio presente* i *passato* • *participio passato* • *infinito presente* i *passato*

Zgodność czasów • zdanie główne w czasie teraźniejszym	Zgodność czasów • zdanie główne w czasie teraźniejszym • zdanie główne w czasie przeszłym
Okres warunkowy • hipoteza prosta, np. *Se ho tempo, vengo*. *Se riuscirò ti accompagnerò io*. • hipoteza niemożliwa do spełnienia odnosząca się do przeszłości: *se + imperfetto / imperfetto*, np. *Se lo sapevo non ci andavo.*	Okres warunkowy • hipoteza prosta, np. *Se ho tempo, vengo. Se riuscirò ti accompagnerò io.* • hipoteza możliwa do spełnienia: *se + congiuntivo imperfetto / condizionale semplice* • hipoteza niemożliwa do spełnienia odnosząca się do przeszłości: *se + congiuntivo trapassato / condizionale composto*, *se + congiuntivo trapassato / condizionale semplice*; *se + imperfetto / imperfetto* • hipoteza możliwa do spełnienia wyrażona za pomocą *gerundio*, np. *Essendo ricco lo comprerei.*
Mowa niezależna i zależna z czasownikiem głównym w czasie teraźniejszym	Mowa niezależna i zależna
ZDANIE POJEDYNCZE	
Zdanie oznajmujące	Zdanie oznajmujące
Zdanie pytające np. z *dove, quando, chi, che cosa, perché*	Zdanie pytające np. z *dove, quando, chi, che cosa, perché*
Zdanie rozkazujące • zdanie rozkazujące przeczące, np. *Non gridare!* • miejsce zaimków w zdaniu rozkazującym, np. *Dimmi! Mi scusi!*	Zdanie rozkazujące • zdanie rozkazujące przeczące • miejsce zaimków w zdaniu rozkazującym
Zdanie przeczące • podwójne przeczenie, np. *Non ho visto nessuno.*	Zdanie przeczące • podwójne przeczenie, np. *Non ho visto nessuno.* • brak podwójnego przeczenia w zależności od miejsca zaimka nieokreślonego *nessuno*, *niente*, *mai*
Konstrukcje bezokolicznikowe • z czasownikami *dovere*, *potere*, *volere* • z czasownikami *fare*, *lasciare* • *stare per* + bezokolicznik • z czasownikami i wyrażeniami czasownikowymi nieosobowymi, np. *bisogna*, *è necessario*	Konstrukcje bezokolicznikowe • z czasownikami *dovere*, *potere*, *volere* • z czasownikami *fare*, *lasciare* • *stare per* + bezokolicznik • z czasownikami i wyrażeniami czasownikowymi nieosobowymi, np. *bisogna*, *è necessario* • konstrukcje typu *dopo aver fatto*
ZDANIE ZŁOŻONE	
Podział na zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	Podział na zdania złożone współrzędnie i podrzędnie

	Zdanie podmiotowe z *che* + *congiuntivo*, np. *È inutile che tu lo faccia* oraz z bezokolicznikiem, np. *Si spera di ritrovarli.*
Zdanie dopełnieniowe z czasownikiem osobowym i z bezokolicznikiem, np. *Penso che lui sia ricco. Penso di partire.*	Zdanie dopełnieniowe z czasownikiem osobowym i z bezokolicznikiem, np. *Penso che lui sia ricco. Penso di partire.*
Zdanie względne z *chi*, *che*, *cui*, *il quale*, *dove*, np. *La donna da cui abiti è francese.*	Zdanie względne z *chi*, *che*, *cui*, *il quale*, *dove* • forma bezokolicznikowa zdania względnego z użyciem struktury: *preposizione* + *chi*, *cui* + bezokolicznik, np. *Non riesco a trovare una persona con cui dividere l'appartamento.* • użycie imiesłowu w funkcji zdania względnego, np. *Le domande pervenute (=che sono state pervenute) in ritardo non saranno esaminate.*
Zdanie czasowe z *mentre*, *quando*, *appena*, *dopo che*, *prima che, finché* • zdania czasowe z bezokolicznikiem po wyrażeniu spójnikowym *prima di*, np. *Prima di partire vengo a trovarti.*	Zdanie czasowe z *mentre*, *quando*, *appena*, *dopo che*, *prima che, finché* • zdania czasowe z bezokolicznikiem po wyrażeniach spójnikowych: *fino a*, *prima di*, *dopo* + bezokolicznik, np. *Prima di uscire voglio finire quel lavoro. Ha riso fino a star male.* • zdanie czasowe imiesłowowe, np. Arrivato *a Londra, ha cercato un posto da alloggiare.*
Zdanie przyczynowe wprowadzone przez *perché* • z użyciem trybu warunkowego dla wyrażenia możliwości, hipotezy, pragnienia, np. *Passate a casa mia perché vorrei rivedervi.*	Zdanie przyczynowe wprowadzone przez *perché*, *poiché*, *visto che*, *dato che*, *dal momento che*, *siccome* • z użyciem trybu warunkowego dla wyrażenia możliwości, hipotezy, pragnienia, np. *Passate a casa mia perché vorrei rivedervi.*
Zdanie celowe z *per*, np. *Ti chiamo per dirti le novità.*	Zdanie celowe z *perché*, *affinché*, *per* Zdanie celowe z wyrażeniami: *al fine di*, *a*, *di*, *da*, np. *Preparatevi a partire. Dammi un libro da leggere.*
Zdanie skutkowe z *che*, *così...che*, *tanto...che*, np. *È così bella che mi sono innamorato di lei.* • zdanie skutkowe wprowadzone przez spójnik *per*, np. *È abbastanza intelligente per capire.*	Zdanie skutkowe z *che*, *così...che*, *tanto...che* • zdanie skutkowe wprowadzone przez wyrażenie *così ... da*, *per*
Zdanie przyzwalające z *anche se*, *nonostante*, np. *Anche se piove andiamo al mare. Esco nonostante mi senta male.*	Zdanie przyzwalające z *anche se*, *nonostante*, *sebbene*, *benché*

	Zdanie przyzwalające wprowadzone przez *pur*, *pure*, *anche* + *gerundio*, np. *Pur avendo fatto una corsa, abbiamo perso il treno.*
Zdanie porównawcze z *così...come*, *tanto...quanto*, *più...di*, *meno....di*, np. *Lui è tanto bello quanto interessante.*	Zdanie porównawcze z *così...come*, *tanto... quanto, più... di*, *meno... di*
Zdanie sposobu z *gerundio*, np. *Sono uscito di casa correndo.*	Zdanie sposobu z *gerundio* Zdanie sposobu z użyciem *come se*
Zdanie wykluczające: *senza* + bezokolicznik, np. *Ha parlato senza riflettere.*	Zdanie wykluczające: *senza* + bezokolicznik, np. *Ha parlato senza riflettere.* Zdanie wykluczające z wyrażeniami *senza che* i *tranne che*, np. *Abbiamo fatto tardi, senza che nessuno lo abbia notato. Non dirò niente, tranne che non sia costretto.*
Zdanie warunkowe z *a condizione che*	Zdanie warunkowe z: *a patto che, a condizione che, nel caso che*
Zdania w mowie zależnej, wyrażające pytanie bądź wątpliwość, np. *Dimmi perché l'hai fatto? Non so se partire.*	Zdania w mowie zależnej, wyrażające pytanie bądź wątpliwość, np. *Dimmi perché l'hai fatto? Non so se partire.*

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

POZIOM DWUJĘZYCZNY

RZECZOWNIK

1. Typy morfologiczne rzeczowników włoskich: rzeczowniki zakończone na *-o*, *-a*, *-e*; podział rzeczowników według rodzaju
   - rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego zakończone na *-o* (np. *il tempo*, *la mano*);
   - rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na *-a* (np. *la pioggia*);
   - rzeczowniki rodzaju męskiego zakończone na *-a* (np. *il poeta*, *il problema*)
   - rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego zakończone na *-i* (np. *il brindisi*, *la crisi*);
   - rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego zakończone na *-e* (np. *il mare*, *la chiave*)
2. Zasady tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
   - rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego zakończone na *-o* > *-i* (np. *il giardino* > *i giardini*; *la mano* > *le mani*)
   - rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na *-a* > *-e* (np. *la porta* > *le porte*)
   - rzeczowniki rodzaju męskiego zakończone na *-a* > *-i* (np. *il problema* > *i problemi*)
   - rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego zakończone na *–e* > *-i* (np. *il fiume* > *i fiumi*; *la notte* > *le notti*)
3. Przypadki szczególne tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
   - rzeczowniki zakończone na *-ca*, *-ga* (np. *la mosca*, *il/la collega*); na *-cia*, *-gia* (np. *la camicia*, *la valigia*)
   - rzeczowniki zakończone na *-co*, *-go* (np. *il cuoco*, *l'albergo*)
   - rzeczowniki zakończone na *-cie*, *-gie*, *-glie* (np. *la superficie*, *la moglie*)

- rzeczowniki zakończone na *-ìo* (*i* akcentowane, np. *il mormorìo*)
- rzeczowniki o nieregularnej liczbie mnogiej (np. *il bue* > *i buoi*)
- rzeczowniki nieodmienne (np. *il bar*)
- rzeczowniki zmieniające rodzaj w liczbie mnogiej (np. *l'uovo* > *le uova*)
- rzeczowniki mające tylko jedną liczbę: *singularia tantum* (np. *il coraggio*) oraz *pluralia tantum* (np. *le mutande*)

4. Zasady tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
   - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *–a* (np. *nonno* > *nonna*)
   - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *–essa* (np. *avvocato* > *avvocatessa*)
   - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *-a* (np. *padrone* > *padrona*)
   - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *–essa* (np. *studente* > *studentessa*)
   - rodzaj męski *-a* > rodzaj żeński *–essa* (np. *poeta* > *poetessa*)
   - rodzaj męski *-tore* > rodzaj żeński *–trice* (np. *lettore* > *lettrice*)
5. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
   - odrębne formy rodzaju żeńskiego (np. *il marito* > *la moglie*)
   - rzeczowniki mające jedną formę dla obu rodzajów
     a) nomi di genere comune
     - zakończone na *-ente*, *-ante* (np. *il/la cantante*)
     - zakończone na *–e* (np. *il/la parente*)
     - zakończone na *–a* (np. *il/la collega*)
     - zakończone na *–ista* (np. *il/la pianista*)

     b) nomi promiscui: (np. *la volpe, il delfino maschio* / *femmina*)
6. Rzeczowniki złożone: ich forma i zasady tworzenia liczby mnogiej (np. *il cavolfiore*, *la banconota*, *l'asciugamano*, *il portaombrelli*, *il senzatetto*); złożenia z *capo-* (np. *il capotreno*)

RODZAJNIK

1. Formy rodzajnika określonego, nieokreślonego i cząstkowego
2. Zasady użycia rodzajników: wybór między rodzajnikiem nieokreślonym a określonym, opuszczanie rodzajnika
   - zasady użycia rodzajnika w datach, z nazwami miesięcy i dniami tygodnia
   - zasady opuszczenia rodzajnika przed rzeczownikiem
   - pominięcie rodzajnika w związkach frazeologicznych (np. *avere fame, avere paura*)

PRZYMIOTNIK

1. Typy przymiotników włoskich
   - przymiotniki zakończone na *-o / -a* (np. *nuovo*)
   - przymiotniki zakończone na *-e* (np. *triste*)
   - przymiotniki zakończone na *-ista* (np. *egoista*)
2. Regularne tworzenie rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
3. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
   - przymiotniki zakończone na *-co*, *-go*, *-io*, *-ìo* (np. *bianco*, *lungo*, *vario*, *natìo*)
   - odmiana i zasady użycia przymiotników *bello*, *buono*, *grande*, *santo*
   - przymiotniki koloru
     - nieodmienne (np. *rosa*)
     - złożone (np. *grigio-verde*, *verde chiaro*, *verde acqua*)

4. Miejsce przymiotnika względem rzeczownika w powiązaniu ze znaczeniem (np. *una certa notizia* : *una notizia certa*)
5. Stopniowanie przymiotników
   - tworzenie form regularnych stopnia równego (*grado comparativo di uguaglianza*), wyższego i niższego (*grado comparativo di maggioranza, minoranza*) i najwyższego (*grado superlativo relativo*)
   - formy nieregularne stopnia wyższego i najwyższego (np. *migliore*, *ottimo*; *maggiore*, *massimo*)
   - struktura porównania: użycie *di* / *che*
   - tworzenie stopnia *superlativo assoluto*: przyrostek *–issimo* (np. *bellissimo*), przedrostki *stra–*, *super–*, *ultra–* (np. *straricco*, *ultraveloce*), przysłówki intensyfikujące (np. *molto*, *tanto*), reduplikacja przymiotnika (np. *piccolo piccolo*), wyrażenia frazeologiczne (np. *stanco morto*)
6. Przymiotnik użyty rzeczownikowo (np. *il bello*) i przysłówkowo (np. *parlare forte*)

ZAIMEK PRZYMIOTNY
1. Zaimki dzierżawcze (*aggettivi possessivi*)
   - formy i zasady użycia zaimków dzierżawczych
   - użycie zaimków dzierżawczych z rzeczownikami oznaczającymi pokrewieństwo
   - zasady użycia zaimków dzierżawczych w mowie zależnej i niezależnej
   - użycie zaimków *altrui, proprio*
2. Zaimki wskazujące (*aggettivi dimostrativi*)
   - formy i zasady użycia zaimków wskazujących *questo, quello*; formy wzmocnione przysłówkami *qui/ qua*, *lì/ là*
   - zasady użycia zaimków wskazujących w mowie zależnej i niezależnej
   - użycie zaimka *stesso*
3. Zaimki nieokreślone (*aggettivi indefiniti*): formy i użycie takich zaimków nieokreślonych, jak np. *alcuno, nessuno, tanto, molto, troppo, parecchio, diverso, vario, altro, certo, tutto, ciascuno*
4. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*aggettivi interrogativi ed esclamativi*): *quale*, *che*

ZAIMEK RZECZOWNY
1. Zaimki dzierżawcze rzeczowne (*pronomi possessivi*): formy i użycie
2. Zaimki wskazujące rzeczowne (*pronomi dimostrativi*): formy i użycie
3. Zaimki nieokreślone rzeczowne (*pronomi indefiniti*): formy i użycie; formy będące wyłącznie zaimkami rzeczownymi (np. *uno, qualcuno, ognuno, chiunque, qualcosa, niente, nulla*)
4. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*pronomi interrogativi ed esclamativi*): *chi, che*
5. Zaimki względne (*pronomi relativi*)
   - formy proste, nieodmienne zaimków względnych (*chi*, *cui*, *che*, *dove*)
   - formy złożone, odmienne zaimków względnych (*il quale*)
   - użycie zaimków względnych

ZAIMEK OSOBOWY
1. Zaimki w funkcji podmiotu, dopełnienia bliższego i dalszego
2. Formy akcentowane (mocne) i nieakcentowane (słabe) zaimków (*pronomi tonici e atoni*)

3. Miejsce zaimków osobowych dopełnienia bliższego i dalszego względem czasownika; zaimki w połączeniu z bezokolicznikiem, z czasownikami modalnymi, imiesłowem *gerundio* i trybem rozkazującym
4. Formy złożone zaimków
5. Formy grzecznościowe *Lei, Loro* i zasady ich użycia
6. *Particelle pronominali*: *ci, vi, ne* i zasady ich użycia
7. Odniesienie do zdania lub jego części: zaimek *lo*
8. Zasady użycia zaimków osobowych w mowie zależnej i niezależnej

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne
2. Zasady tworzenia liczebników porządkowych
3. Liczebniki główne w funkcji rzeczownika (np*. il Novecento*)
4. Liczebniki zbiorowe (np. *ventina*)
5. Oznaczanie wielokrotności (np. *doppio*)

CZASOWNIK

1. Podział czasowników na grupy: czasowniki zakończone na *-are*, *-ere*, *-ire*
2. Tryby osobowe (*modi finiti*): *indicativo*, *imperativo*, *condizionale*, *congiuntivo*
3. Tryby nieosobowe (*modi indefiniti*): *infinito*, *gerundio*, *participio*
4. Czasy proste i złożone: zasady tworzenia czasów złożonych
5. Czasowniki posiłkowe *avere* i *essere*
6. Odmiana czasowników regularnych i nieregularnych
7. Czasowniki modalne (*volere, potere, dovere*)
8. Odmiana czasowników zwrotnych (np. *chiamarsi*); czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi
9. Forma nieosobowa czasownika: *si impersonale*
10. Użycie czasów
    - wartości i kontekst użycia wszystkich czasów w trybach *indicativo*, *condizionale*, *congiuntivo*
    - wartości modalne czasów *futuro semplice* i *futuro composto* (np. *saranno le otto, sarà uscito*)
    - zasady użycia czasów złożonych
    - zasady następstwa czasów
    - zasady następstwa czasów w mowie zależnej i niezależnej
11. Zasady użycia czasowników posiłkowych *essere* i *avere*; użycie czasownika posiłkowego w czasownikach przechodnich i nieprzechodnich. Zasady uzgadniania imiesłowu *participio passato*
12. Tworzenie strony biernej: struktura zdania w stronie biernej; użycie *si passivante*. Użycie czasownika posiłkowego w stronie biernej: *essere* a *venire* i *andare*
13. Rekcja czasownika z uwzględnieniem różnic między językiem włoskim a polskim (np. *aspettare qu* : *czekać na kogoś*)
14. Konstrukcje bezokolicznikowe (np. *bisogna*, *è necessario*) i kauzatywne (*far fare*)
15. Wyrażenia czasownikowe (np. *metterci*, *volerci*, *farcela*, *andarsene*)

PRZYIMEK

1. Przyimki proste i formy przyimkowe ściągnięte (*preposizioni articolate*); zasady użycia przyimków; przyimek a rekcja czasownika i przymiotnika w ujęciu kontrastywnym (np. *fiero di*, *contento di*; *cominciare a*)
2. Inne części mowy użyte jako przyimki: przysłówki (np. *dietro*), przymiotniki (np. *lungo*), formy czasownikowe (np. *escluso*)
3. Wyrażenia przyimkowe (np. *a favore di*, *per colpa di*)

PRZYSŁÓWEK

1. Rodzaje przysłówków: przysłówki czasu, miejsca, sposobu; przysłówki ilościowe; przysłówki modalne (*avverbi di affermazione*, *negazione*, *dubbio*); przysłówki pytajne. Formy i zasady użycia przysłówków
2. Stopniowanie przysłówków: stopień równy, niższy, wyższy i najwyższy, *superlativo assoluto*. Formy nieregularne (np. *meglio*)
3. Wyrażenia przysłówkowe (np. *d'ora in poi*, *all'improvviso*, *di corsa*)

SPÓJNIK

1. Spójniki współrzędne i tworzenie zdań współrzędnie złożonych
2. Spójniki podrzędne i tworzenie zdań podrzędnie złożonych
3. Wyrażenia spójnikowe (np. *per il fatto che*, *dal momento che*)

SKŁADNIA

1. Relacje w obrębie zdania prostego: podmiot, orzeczenie, dopełnienie bliższe i dalsze, podstawowe okoliczniki: lokalizacja w czasie i przestrzeni, przyczyna, skutek, przyzwolenie; podstawowe struktury przyimkowe w połączeniu z nazwami miejsc i jednostkami czasu
2. Zdanie proste: struktury oznajmujące, przeczące, pytające, wykrzyknikowe
3. Składnia emfatyczna (np. *Marco, l'ho visto ieri.* / *L'ho visto ieri, Marco.*)
4. Zdania podrzędne: ich formy i struktura
   - zdania podmiotowe (np. *Che tu venga ci fa piacere*.)
   - zdania dopełnieniowe spójnikowe (*che*) i bezspójnikowe (z bezokolicznikiem) (np. *penso che*… / *penso di*…)
   - zdania względne
   - zdania okolicznikowe
     – czasu (spójnikowe np. *quando*, *mentre*, *dopo che*, *prima che* i bezspójnikowe z *gerundio*, *dopo* / *prima* + bezokolicznik)
     – przyczyny (spójnikowe np. *perché*, *siccome* i bezspójnikowe z *gerundio* i *participio*)
     – skutku (spójnikowe np. *così… che*, *tanto… che*, *talmente… che* i bezspójnikowe z *così… da* + bezokolicznik)
     – celu (spójnikowe np. *affinché*, *perché* i bezspójnikowe z *per* + bezokolicznik)
     – przyzwolenia (spójnikowe np. *anche se*, *nonostante*, *sebbene*, *benché* i bezspójnikowe z *pur* + *gerundio*)
     – porównania (*come se*)
     – sposobu (z *gerundio*)
     – wykluczenia (spójnikowe np. *senza che* i bezspójnikowe z *senza* + bezokolicznik)
5. Formy okresu warunkowego
   - hipoteza prosta (*se* + *futuro* lub *presente* / *futuro* lub *presente*)
   - hipoteza możliwa do spełnienia (*se* + *congiuntivo imperfetto* / *condizionale presente*)

- hipoteza niemożliwa do spełnienia (*se* + *congiuntivo trapassato* / *condizionale passato*; struktura używana w języku mówionym *se* + *imperfetto* / *imperfetto*)
- zdania warunkowe z: *a patto che*, *a condizione che*

6. Mowa zależna i niezależna: zasady przekształcania mowy wprost na mowę zależną
7. Zdania bezokolicznikowe i imiesłowowe.

PODSTAWY SŁOWOTWÓRSTWA

1. Derywacja przedrostkowa i przyrostkowa
   - podstawowe przyrostki derywacji odczasownikowej (np. *migliorare* > *miglioramento*, *produrre* > *produzione*)
   - podstawowe przyrostki derywacji odrzeczownikowej (np. *benzina* > *benzinaio*, *nazione* > *nazionale*)
   - podstawowe przyrostki derywacji odprzymiotnikowej (np. *bello* > *bellezza*)
   - podstawowe przyrostki intensyfikujące (np. *super-*, *iper-*), przeczące (np. *scontento*, *illegale*, *irregolare*), reduplikujące (np. *rifare*, *ridire*)
2. Tworzenie form zdrobniałych i zgrubiałych (np. *libro* > *libricino*, *librone*), form pejoratywnych (np. *ragazzaccio*)

	3	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		11-15; 34-44; 91-98; 110-118	Część ustna egzaminu

Część ustna egzaminu maturalnego w 2021 roku – nieobowiązkowa.
Przystąpić do niej mogą osoby, którym wynik z części ustnej jest potrzebny w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły wyższej za granicą.

	4	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		45-54; 59-68; 79-84; 119-126	Poziom trudności zadań

Ze względu na określony w wymaganiach egzaminacyjnych średni oczekiwany poziom biegłości językowej – poziom trudności leksykalnej i/lub gramatycznej zostałby obniżony w przypadku:

Poziom podstawowy
tekstu do zadania 1.1. str. 45.
zadania 4.3. str. 50.
tekstu do zadania 5. str. 51.
tekstu do zadania 6. str. 52.

Poziom rozszerzony
tekstu do zadania 1.2. str. 59.
tekstu do zadania 1.3. str. 60.
tekstu 2. do zadania 4. str. 65.

Egzamin dla absolwentów niesłyszących
Poziom rozszerzony
tekstu 2. do zadania 4. str. 89.

Poziom dwujęzyczny
tekstu 2. do zadania 2. str. 121.

	5	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		55-58; 68-73; 84-86; 126-130	Ocena wypowiedzi pisemnej w kryterium zakresu środków językowych

Na poziomie podstawowym ze względu na oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych – A2+, ulega zmianie liczba punktów przyznanych w kryterium zakresu środków językowych w:

zadaniu 12., przykładowa oceniona wypowiedź str. 58. – 2 punkty – zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości

w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań (*il lavoro è abbastanza divertente*, *senza parlare*, *anche se ha protestato*, *avrò molti soldi*).

Na poziomie rozszerzonym ze względu na oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych – B1+, ulega zmianie liczba punktów przyznanych w kryterium zakresu środków językowych w:

zadaniu 7., przykładowa oceniona wypowiedź do tematu 3. str. 72. – 2 punkty – zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (*ti garantisce un lavoro alla fine degli studi*; *seguire le proprie passioni*; *la cosa che conta di più per loro*; *una laurea specifica è necessaria*; *vale la pena di studiare*), jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości.